Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem

KURJER FILATELISTYCZNY

ORGAN POLS. ZWIĄZKU AKAD. FILATEL.

ORGAN POLS. KLUBU FILATELIST.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
LWÓW, ul. Kurkowa L. 5/Ip.
P. K. O. WARSZAWA Nr. 152.836.

Cena egzemplarza
35 gr.

Prenumerata roczna:
w kraju: 4 zł. półr. 2 zł.
zagranicą roczna 5 zł.

Wydawca: JERZY ZADUROWICZ

ROK IV. LWÓW, 1 października 1927. Nr. 45.

60-lecie Związku Kanadyjskiego

Czytaj Przegląd nowości

M. H. Terlinden

Filatelistyka jako nauka pomocnicza historji.

(z francuskiego przełożył Fr. Z.)

Ciągły rozwòj działalności historji zmusza historyka do szukania coraz to liczniejszych i bardziej skomplikowanych źródeł oraz dostosowania ich do epoki studjowej. Jeżeli dla czasów współczesnych źródła pomnikowe nie mają tego znaczenia, co dla wieków odległych, to błędem byłoby jednak nie doceniać ich zupełnie. Charakter kosmopolityczny naszej cywilizacji i nadzwyczajny rozwój życia ekonomicznego stworzył nowe źródło pomnikowe z zakresu ostatnich lat kilkudziesięciu, zdolne do oddania usług podobnych do tych, jakie uzyskujemy od numizmatyki, tej klasycznej nauki pomocniczej historji. Od przeszło lat osiemdziesięciu istnieją obok monet, medali, inne jeszcze dokumenty, które rolą swoją w życiu ekonomicznem zbliżają się do monet, a ceną, przyznawaną im przez zbieraczy, nawet je przekraczają.

Chcemy mówić o znaczkach pocztowych.

Można znaleźć w studjowaniu tych małych, łamliwych, a nieraz tak cennych skrawków papieru, podwójną korzyść z punktu widzenia postępu studjów historycznych: — dostarczają one historykowi zawodowemu użytecznych informacyj, a także mogą rozwinąć u starszych chęć poznania historji oraz ułatwić młodzieży przyswajanie tej gałęzi wiedzy, często wykładadanej zbyt sucho.

Przysłuchiwałem się raz gorącej dyspucie między młodymi zbieraczami, której przedmiotem był znaczek francuski z głową Napoleona III. i nielogicznie na pozór umieszczonym napisem: „RÉPUBLIQUE FRANCAISE“. Zapytany o zdanie co do tej zagadki, niepokojącej uczni pierwszej i drugiej gimnazjalnej, lepiej zaznajomionych z historją Babilończyków, Greków i Rzymian, miałem sposobność, kartkując album, wytłumaczyć na postawie znaczków pocztowych ewolucję polityczną Francji, począwszy od drugiej republiki aż do dni naszych, przechodząc przez znaczki księcia-prezydenta, — drugiego cesarstwa, — i trzeciej republiki.

Przechodząc do Hiszpanji, wskazałem na portrety, umieszczone na znaczkach pocztowych, począwszy od Izabeli II. aż do sympatycznej podobizny obecnego króla Alfonsa XIII. W albumie, jak w otwartej księdze historji, mogłem wyczytać losy te-

go królestwa: dwie republiki, jednodniowa monarchja Amadeusza, powstanie Carlistów i restauracja burbońska.

Nie przestając kartkować przekonałem się, że nic nie mogłoby łatwiej wytumaczyć procesu historycznego polityki Bismarcka, jak wędrówka przez znaczki dawnych ksiąstewek niemieckich i państwa niemieckiego.

Podobnie znaczki włoskie świadczą o wielkiem dziele zjednoczenia hr. Cavour.

I naodwrót, znaczki wskazują także, w jaki sposób nastąpiło rozbicie danego państwa na szereg innych, jak n. p. cesarstwa tureckiego na narodowe państwa bałkańskie, a po wielkiej wojnie światowej podział monarchji Habsburgów i Romanowych.

Możnaby powiedzieć, że nie przez co innego, jak tylko przez znaczki pocztowe dowiedział się szerszy ogół o powstaniu takich państw, jak Liberja i Aserbejdżan.

Za pośrednictwem znaczków pocztowych możemy śledzić przebieg wielkiej wojny, zaznaczonej wydaniami okupacyjnemi mocarstw centralnych, a następnie znaczkami, wydanemi skutkiem wykonania skomplikowanych postanowień traktatów pokojowych. Wydania specjalne i przedruki zachowają pamięć o rządach tymczasowych, którym, skutkiem plebiscytu, poddano terytorja tak znaczne, jak Górny Śląsk lub Schlezwig-Holsztyn.

Poza Europą znaczki wskazują w sposób najbardziej przystępny rozwój ruchu kolonjalnego i prądu ekspansji cywilizacji europejskiej we wszystkich częściach naszego globu.

W znaczkach kolonji angielskich odbija się podwójne zjawisko: koncentracji dawniejszych terytorjów w autonomiczne związki, rozpoczęte przez fuzję kolonji brytyjskich, położonych w Ameryce Północnej w Dominium Kanady, a następnie stopniowe osłabianie kontroli „Colonial Office", aż do zupełnego usamodzielnienia się niektórych prowincyj, stających się dobrowolnymi członkami imperjum brytyjskiego. Filatelistyka rozdziela powyższy ruch na poszczególne stadja jak n. p.: oto widzimy znaczki Nowej Szkocji, Nowego Brunświku, Kolumbji angielskiej i Vancouveru, które od roku 1868 złączyły się w wspólnem wydaniu Kanady. Zjawisko usamodzielnienia się rozwija się w sposób bardzo dyskretny. Znaczki Przylądka Dobrej Nadziei objawiają ewolucje swego regime'u politycznego jedynie zmianą znaku wodnego „C. C." (Crown Colony) na „C. A." (Crown Agends). Wreszcie od roku 1887 t. j. od chwili ustanowienia rządu autonomicznego, wprowadzono jako znak wodny kotwicę — godło tej kolonji.

C. d. n.

Tragedja przesyłek lotniczych przewiezionych przez Byrda

Jak wiadomo komendant Byrd przywiózł do Francji na swej „Ameryce“ worek pocztowy, mieszczący kilkaset listów, wysłanych przez przedstawicieli rządu Stanów Zjednoczonych oraz przez rozmaite towarzystwa i związki do wybitnych osobistości z pośród zamieszkałych w Paryżu i we Francji kolonji amerykańskich. Listy te, ofrankowane były specjalnym dziesięcio centowym znaczkiem wydanym na pamiątkę lotu Lindbergha i mającym na tle ciemnoniebieskiem wizerunek słynnego jego „ducha Saint-Louis“ oraz nakreśloną linję jego lotu.

Oczywiście znaczek ten jest jedną z największych rzadkości filatelistycznych i tem chcą usprawiedliwić filateliści francuscy akty wandalizmu, dokonane we francuskich urzędach pocztowych, oraz w sekretarjacie Ministerstwa Handlu na przywiezionych przez Byrda listach.

Sprawa oparła się o ministra handlu Bokanowskiego, który zarządził surowe śledztwo, zapowiadając wysoki wymiar kary na winnych. Jak donosi „Matin“ dopuszczono się w stosunku do listów przywiezionych na „Ameryce“ jeszcze poważniejszych nadużyć, bowiem nie tylko odlepiano z nich znaczki, ale wprost nie doręczono wielu korespondecji. Między innemi Edmund Jonas, przewodniczący Syndykatu Sztuk Pięknych wystosował zażalenie z powodu nieotrzymania ważnego listu, wysłanego mu przez komendanta Byrda z centrali nowojorskiej.

Ze śledzwa przeprowadzonego w całej tej sprawie wiele przykrej dla odnośnych władz francuskich, okazuje się — że worek pocztowy znalazł się w wodzie przy niefortunnej próbie Byrda wylądowania we Francji i oczywiście przemókł doszczętnie. Mimo to listy przekazane zostały wedle istniejących przepisów do najbliższego Urzędu Pocztowego w Ver-sur-Mer. Urzędnicy zapewniają, że pewna ilość listów doręczona im została już bez znaczków odklejonych jakoby wskutek przemoknięcia. Urząd Ver-sur-Mer wyłowił znajdujące się na dnie worka odklejone znaczki pocztowe i poprzyklejał je, jak zapewnia, z powrotem na listy. Ile jednak znaczków utonęło przytem w kieszeniach przygodnych, czy istotnych filatelistów w pośród urzędników pocztowych — trudno dociec, faktem jest, że listy zostały bądź doręczone adresatom bez znaczków bądź wcale nie doręczone.

Najwydatniejsze wyniki dałyby też napewno poszukiwania zarządzone w sklepach ze znaczkami poczt. które nie omieszkały skorzystać z takiej wyjątkowej okazji zdobycia białych kruków filatel.

WYSTAWY.

Luksemburg. Komitet złożony z przedstawicieli tamtejszych filatelistów urządził w dniach 4—8 września br. międzynarodową wystawę znaczków pocztowych, która znalazła pomieszczenie w wspaniałych salach ratusza luksemburskiego. W wystawie tej nad którą protektorat przyjął książe Feliks, wzięło udział ogółem 226 wystawców reprezentujących prawie wszystkie większe państwa europejskie. Wartość wystawionych eksponatów wyniosła przeszło 95 miljonów franków. W skład jury wystawowego, którego zadaniem było przyznanie licznych nagród w postaci medali złotych, srebrnych, bronzowych oraz dyplomów honorowych, weszli przedstawiciele następujących państw; Albert Coyette (Francja), Rene Poucelet (Belgja), Fred J. Melville (Anglja), G. V. van der Schorren (Holandja), Hugo Michel (Niemcy), Lucien Hansen i N. Leurs (Luksemburg). Celem upamiętnienia powyższej wystawy, wydał zarząd pocztowy Luksemburga serję nader artystycznie wykonanych znaczków okolicznościowych z podobiznami: wielkiej księżnej Charlotty i księcia Feliksa. Serja ta, której nakład wynosi 70.000 kompletów obejmuje 5 następujących wartości: 25 c. fioletowy, 50 c. zielony, 75 c. czerwony, 1 fr. czarny i 1·50 fr. niebieski. Każdy zwiedzający wystawę miał prawo nabyć za kwotę 7 fr. jedną serję powyższych znaczków wliczając w to cenę biletu wstępu.

Praga. W roku bieżącym mija 40 lat od chwili założenia Czeskiego Klubu Filatelistów w Pradze. Z tej to okazji urządzono wystawę jubileuszową pod protektoratem czeskiego ministra poczt i telegrafów d:ra Noska. Wystawa ta zgromadziła szereg cennych eksponatów, które pomieszczono w pięknych salach Muzeum Technologicznego. Z pośród nich wybijał się na pierwszy plan wspaniały zbiór znaczków czechosłowackich będący własnością jubilata. Komitet organizacyjny chcąc umożliwić szerszej publiczności szybką orjentację wśród tak znacznej ilości zbiorów, wydał katalog zawierający wyczerpujące wskazówki i wyjaśnienia dotyczące każdego z eksponatów. Otwarcie tej wystawy, która potrwa do 2 października nastąpiło w dniu 25 września br.

Monaco. W dniach 18—26 lutego 1928 r. odbędzie się w Monaco międzynarodowa wystawa filatelistyczna pod protektoratem księcia Ludwika II. Jak dowiadujemy się, już do obecnej chwili zgłoszono szereg wielkich zbiorów. Na nagrody,

które będą godne wystawionych objektów składają się medale oraz różne, cenne przedmioty. Posiadacz najpiękniejszego zbioru otrzyma nagrodę w postaci artystycznego przedmiotu wartości 25·000 franków. Piękne afisze wielokolorowe, które obecnie się ukazały, przynoszą na myśl ten ziemski raj jakim jest księstwo Monako i budzą chęć zwiedzenia go za wszelką cenę. Komitet organizacyjny pod kierownictwem p. Teodora Championa nieustaje w pracy. Subskrypcja serji znaczków pamiątkowych wydanych specjalnie z okazji wystawy cieszy się ogromnem powodzeniem. Liczba zgłoszeń na nie została już dawno przekroczona i komitet będzie zmuszony ją zredukować. Osoby chcące posiadać tę piękną serję, będą mogły ją nabyć na samej wystawie, gdyż pewną bowiem ilość onych znaczków na ten cel zarezerwowano. Szczegółowy program zawierający regulamin, listę członków jury, komitetu honorowego i protektoratu ukaże się z początkiem października. Wszelkich wyjaśnień dotyczących powyższej wystawy udziela: p. Louise Bouzonnie secretaire Monaco—ville, Case postale Nr. 7.

PRZEGLĄD NOWOŚCI

Kanada. Z okazji 60-lecia Związku Kanadyjskiego wydał zarząd pocztowy dwie piękne serje znaczków pamiątkowych. Pierwsza z nich obejmuje 6 następujących: 1 cent pomarańcz. 2 c. zielony, 3 c. czerwony, 5 c. fiolet. 12 c. niebieski i 20 c. czerwony. Na poszczególnych wartościach przedstawione są następujące rysunki: podobizna pierwszego premjera rządu kanadyjskiego Johna A. Macdonalda (1 c.), zebranie członków pierwszego parlamentu (2 c.), widok parlamentu kanadyjskiego (3 c.), podobizna przywódcy partji konserwatywnej Wilfrida Lauriera (5 c.), mapa Kanady (12 c.) i krajobraz kanadyjski na tle którego widzimy pociąg pospieszny i samolot najszybsze środki komunikacyjne służące do przewozu korespondencji (20 c.). w skład drugiej zaś serji wchodzą trzy znaczki a to: 5 c. fioletowy (podob. d'Arcy me Gec),

12 c. zielony (podobizny: Wilfrida Lauriera i Johna Macdonalda) i 20 c. czerwony (podobizny twórców związku Baldwina i Lafontaina).

Grecja wydała serję znaczków pamiątkowych z podobizną gen. Fabviera na tle ruin Akropolisu ateńskiego. Serja składa się z trzech następujących wartości: 1 dr. czerwony, 3 dr. niebieski i 5 dr. zielony. Znaczki te będą w obiegu do 31 stycznia 1928 r.

Rosja chcąc upamiętnić 40-lecie esperanta wydała znaczek okolicznościowy z podobizną jego twórcy dra Zamenhofa na tle zakładów fabrycznych. Znaczek ten jest za 14 kop. barwy bronzowo-zielonej, formatu podłużnego. Równocześnie z okazji międzynarodowej konferencji lotniczej puszczono w obieg dwa znaczki lotnicze jeden za 10 kop. niebiesko-bronzowy, drugi zaś za 15 kop. różowo-oliwkowy. Na obu znaczkach widzimy samolot przelatujący nad oceanem.

Zagłębie Saary Serję opłaty uzupełniono nową wartością za 80 cent. barwy ciemno-fioletowej (Kopalnia w Grubenschacht).

Bułgarja. Pojawił się nowy znaczek opłaty za 30 szt. barwy zielono-pomarańczowej.

OSTRZEGAMY!

przed następującemi nieuczciwemi jednostkami i firmami

WIR WARNEN!

vor folgenden, unehrlichen Personen und Firmen

Władysław Nowak Bydgoszcz Sienkiewicza 44, **Tad. Sławek** Katowice, Szopena 1, **S. Grünszpan** Kielce, Rynek 18, **Wł. Klemczak** Miejska Górka, **Ł. Szapował** Dubno, **J. Rabinstejn** Dubno, Zabramje 19. **Alf. Teslou Dorpat** Estonja, **H. Grünberg** Rzeszów, Baldach 13, **I. Spiegelman** Łódź, Narutow 9, **Fr. Pawelski** Bydgoszcz, Pomorska 30, **J. Wiśniewski** Bydgoszcz, Miłoleśna 10, **K. Hodek** Wiedeń XIX, Kahlenb. 101, **A. Locker** Piatra—N Rumunja, **J. Mozdyniewicz i W. Strzelbicki** Warszawa. Sto-Krzyska 11/11.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Do numeru niniejszego dołączamy w formie dodatku 4-stronicowego dalszy ciąg szkicu historycznego: „Pamiątki pocztowe po b. zaborze austrjackim“ pióra p. A. B. Piaskowskiego.

Następny numer „K. F.“ pojawi się 1 listopada b. r. Termin nadsyłania ogłoszeń upływa dnia 20 października b. r.

Wszystkie firmy upraszamy o uregulowanie zaległych rachunków najpóźniej do połowy października b. r.

DROBNE OGŁOSZENIA

Słowo — 5 gr. Minimum — 1 zł.

Kupuję i zamieniam znaczki zamorskie w każdej ilości. Oferty nadsyłać pod adresem **M. Polański Lwów Ruska 3**

500 różnych znaczków całego świata tylko 4 zł. franco, gotówka przy zamówieniu lub za pobraniem. **Karol Firuzek Skoczów Śląsk.**

Za nadesłaniem 60 groszy (razem z portem) wysyłam 150 zn zagr. Każdy inny. Adresować: **M. Wojturski Rzeszów Hetmańska** (Należytość przesyłać w nieużyw. zn. poczt.)

Ogłoszenia zamieszczone w „Kurjerze fil." przynoszą wiele korzyści.

Wspaniałe wybory pięknych zn. zagr. po cenach najniższych wysyłam natychmiast na żądanie! Wysoki opust przy zakupnie i dogodne spłaty przy większym wyborze. Nadzwyczajna okazja! Piszcie natychmiast, korzystając ze sposobności, a będziecie zadowoleni. Adresować: **Stanisł. Bałowski Tarnów pl. św. Ducha 3.**

Nowa maszyna do pisania „Attler" mała tylko 70 dol. połowa gotówką, reszta książkami, zbiorami zn., gramofon lub suknem. **Firuzek Skoczów Śląsk.**

3000 rozmaitych nieuszk. zn. Francji sprzedam, licząc 4 gr.—1 frank Yverta 1927. Na odpowiedź załączyć zn. **St. Michnik Tarnów, ks. Skargi.**

Zapisujcie się do „Międzynar. Kl. Zam." (M. K. Z.). Wkładka roczna tylko 3 zł. Organ. „Międzyn. Filat." wychodzi stale co kwartał z premjami zn. dla członk. Prosp. darmo po otrzym. zn. na odp. **T. Hajdzicki Tarnów skr. poczt. 87. P.K.O. 407·219.**

Zawiadamiam, że z polskich zn. potrzebuję wszystkie lokalne, nadrukowe z 1918/19, halerz. sejm. Konstyt. koronowe i mark. cięte czerw. Krzyż, P. K. L. wystawa, Skarb Narod., wszystkie dopłaty, lotnicze, Śląska, Gdańska. Wzamian daję lepszą Europę, zamorskie i kolonje według Yverta. **W. Jelinek Jaworów k. Lwowa.**

Znaczki „Poczta Polska" na Austrji, błędnodruki, odwrotki i t. d. także najwyższe wartości pojedynczo i we większych ilościach do oddania. Ceny na zapytanie, na żądanie gwarancja jedynego znawcy tych znaczków prof. Miksteina Kraków Sokolska 13. Kupno, sprzedaż wymiana prowizoryj portowych małopolskich oryg. użytych na listach lub przekazach. **Stanisław Adamski Lwów Państw. Bank Rolny.**

Za znaczki Śląska, Gdańska, Litwy, Kłajpedy, Łotwy, Estonji, Rosji Sow. daję Europę połud. zamorskie i kolonje. **R. Putiatycki Jaworów Małopolska.**

Kilkadziesiąt widoków zagranicznych frank. po stronie widoku sprzedam tanio albo zamienię za lepsze zn. poczt. polskie. **N. Suslik m. Janów Hutnicza 4. G. Śląsk**

100 zn. Każdy inny w tem 25 rum. 25 czechosł., 25 niem., 25 austrj. wysyłam opłatnie za 1 zł, **Fr. Woźniak Sucha k. Żywca Rynek 64.**

Tanie wybory dobrych zn. poczt. całego świata bez kaucji wysyłam i zamieniam, sprzedaję serjami hurt.-detal. **R. Tyblewski Warszawa Nowowiejska 11/33.**

Polskie zn. wszelkich wydań zwłaszcza obiegowe, nadruki, miljonowe nawet najpospospolitsze wymieniam na ładne zagr. (Egipt, Malta, Indje). **St. Bałowski Tarnów pl. św. Ducha.**

Za znaczki polskie z obiegu wycofane i kursujące daję wzamian zagraniczne **St. Konieczny Rydułtowy G. Śląsk.**

Poszukuję czeskie plebiscyty Cieszyńskiego Międzysoj. Komisji pleb. Mazur i Warmji. Daję zamorskie i Europę, lub gotówkę. **Denasiewicz k. Drohobycz (rafin. „Dros").**

Filateliści! Okazyjnie sprzedam kopertę Poczty Królestwa Polsk z r. 1860 całostka, oraz różne katalogi tyczące się filatelistyki. **E. Jegoroff Warszawa Marszałk. 63.**

Filateliści! 500 zn. zagr. i zamorskich każdy inny wysok. wart. katal. tylko 3 zł. + porto. Wysyłka natychmiast po nadesł. gotówki. **H. Suslik m. Janów Hutnicza 4 G. Śląsk.**

Drukarnia
JÓZEFA LANDESBERGA
w Złoczowie, ul. Siemińskich l. 8. Tel. Nr. 39.

wykonuje wszelkie roboty w zakres drukarstwa wchodzące

po cenach konkurencyjnych.

Zawiadomienie

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić p. p. Filatelistów, że w r. 1928 przystępuję do wydania **Jubileuszowej Księgi Filatelistycznej,** której nakład i dział ogłoszeniowy będzie sciśle ograniczony. Zamówienia na ogłoszenia i na Księgę Jubileuszową przyjmuje się wyłącznie do dnia **15. marca 1928r.**

P. S. Do Księgi Jubileuszowej zostanie włączony specjalny dział adresowy. Wszelkich informacji udziela się po nadesłaniu znaczka na odpow.

Zamówienia należy skierowywać pod adresem:

EUGENJUSZ JEGOROFF, WARSZAWA - MARSZAŁKOWSKA 63.

„POLONIA"

Handel znaczków poczt., stempli i bonów

WARSZAWA UL. MAZOWIECKA 10.

Kupuję za gotówkę: Znaczki poczt. polsk. i zagr. wszelkich wydań, znaczki stemplowe, bony (papierowe pieniądze) wyd. przez magistraty instyt., osoby pryw. i t. p.

Wysyła wybory po podaniu referencji

Kupno, sprzedaż, zamiana, komis!

KUPUJĘ!
ZBIORY ZNACZKÓW
CAŁEGO ŚWIATA
M. POLAŃSKI
LWÓW, Ruska 3

DO SPRZEDANIA:

następujące, nieużywane polskie znaczki pocztowe (opłata):

200 szt. małe wyd. I.: à 40 fen.
100 „ „ „ „ „ 5 „
100 „ „ „ „ „ 25 „
100 „ „ „ „ „ 15 „
100 „ „ „ „ „ 10 „
100 „ „ „ „ „ 1 marka
100 „ „ „ „ „ 2 marki
100 „ „ „ „ „ 4 „
100 „ „ „ „ „ 3/40 fen.
100 „ duże „ II. „ 1 marka
25 „ „ „ „ „ 1·50
38 „ „ „ „ „ 2·50
100 „ „ z Kopernikiem à 1000 m.
200 „ konstytucyjn. a 4 m.

Oferty z podaniem ceny proszę nadsyłać do:

„Gońca narodowego" OSTRÓW (Wielkopolska)

Redaktor odpowiedzialny: Jerzy Zadurowicz.
Odbito w drukarni Józefa Landesberga w Złoczowie.